

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a volis institutum ad catholicarum partium proposita promerenda, id equidem probamus libenter. (Az általunk a katolikusok főkérvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesbüljük.)

XIII. Leó pápa Zola Napoló... 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 4-szer: szombaton este és szombaton este. Híreket nem adnak vissza.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolvasó szerkesztő: BARABÁS ALBERT.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 5 frt — kr. Félévre . . . 2 frt 50 kr. Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilvánt. soronkint 50 kr. Többesb. ir. díj. letételeknél engedelmény
---	---	---	--	---

Pünkösdi ünnepén.

A világ erőtlén volt, míg a harmadik isteni személy: a Szentlélek le nem szállt az emberiségre. De mintha a világosság, melyet az elmémben támasztott, halaványodnék, s az erő, mely az anyaszentegyház első hivatát átjárta, fogyatékossá vált volna. Az anyaszentegyház maga rendületlenül áll, miként a Szentlélek segítségével megalapított, de a hitek lelkéből tünni kezd az isteni tűz.

Sötétség borult a XIX. század végén az emberiség lelkére. Keresztényeknek vallják magukat sokan, de az igazi hit és keresztényi élet idegen töltök. Szaporodnak az egyház elleni, kik megtagadják annak szentségeit és gnyunt üznek tanáiból. Hitetlenek veszik körül és kishitűek, gyávák és ingadozók. Tekintették lenn jár a földön, konczokat kereső éhes ebként s nem látják meg ragyogását az örök igazságnak és az örök üdvnek.

A tudomány porbe szállt a hittel. Hiu küzdelmében, melyet meghasonlott elmék indítottak, nemcsak az elfásult lelkék támogatása segíti, hanem az állami hatalom is. Közpályán szereplő egyének iparkodnak feltűnni oly módon, hogy támadást intézzenek az ellen, a mi isteni eredetű, a mit az Úr Jézus alapított és a Szentlélek erősített meg: az egyház ellen.

Szomorú látvány gondolkodó fő előtt a tudomány és a hit, az állam és az egyház szembenállása. A távol ködében megjelenik előttünk egy depravált társadalom képe, melyet nem korlátos más, mint laza emberi törvény. Ha az emberiség tovább halad az uton, melyet az egyház ellenesei most szélesbitenek, szétmállik minden fogalom, mely szent és becses most előttünk. Üzletté lesz a házassági bensőség nélküli fogalom, a család és pusztá szólammá a haza. Elni fognak az emberek, mint civilizált állatok vagy érző idegekkel bíró masinák, de lelkükben üresség lesz és vigasztalan sivárság.

Fájdalmasan kell látnunk Magyarországot is az ide vezető uton. A szabadkőműves szellem, mely tagadja az Istent, a Szentleket és az egyház isteni jogait, immár évtizedek óta folytatja romboló munkáját. Előrehaladása megdöbbentő. Uralja a közvéleményt és az állami hatalmat. Sikereket ért el nemcsak a társadalomban,

hanem a törvényhozásban is. Szent István birodalmának keresztényi jellege nap-nap után összefog zsugorodik, s a kereszt fénye, mely egy ezredéven át világított és a nemzetet épüsitással fenyegető zivatark közt az utat kijelölte, homályosodni kezd.

Keserőség tölti el szívünket, hogy mindezen hanyatlást és veszedelmet saját honfitársaink hozták fejünkre. Uralmi vágyból áldozta fel a szabadelvű párt Magyarországot a hitetlenségnek.

Rettentő az a pusztítás, melyet ez a párt vitt véghez hazánk erkölcsi és anyagi életében. A kétszázéves török uralom nem hagyott oly mély és nehezen gyógyítható sebeket, mint a liberálisok három évtizedes gazdálkodása. A nemzet szüzen került kezükbe a kiegyezés után. s ők annak vérét, vagyonát, gazdagságát lelketlenül kiszípolozták. Magyarország nagygyá és hatalmassá válhatott volna ezen idő alatt. ha nem önző, konczeső és mindig csak egyéni érdekeket hajhászó férfiak kerítik a kormányzás minden ágát hatalmukba. Takaró volt nekik a liberalizmus, hogy mögéje bujva fosztogathassák a népet és prédálják a nemzeti közvagyonot. Port hiutettek a polgárság szemébe, hogy ne lássa meg az örvényt, mely felé a szabadelvű gazdálkodás vezet az országot. Mindenkit el akartak bolondítani, hogy megmaradhassanak a hatalom gyakorlásában.

De a nemzet szemei fölnyitkák. A válságos perczekben, a tizenkettedik órában, megjelentek az apostolok, s szavuk fölírta a népet szibbadásból. Igen, apostolok azok a férfiak, kik hirdetik Krisztus tanait s megvédelmezni akarják a kereszténységet a hitetlenség ellen. A magyar nép igaz apostolai, telve szent hittel, lángoló buzgalommal és igaz hazaszeretettel. Keve vannak még, de erősek, mert velük van az Úr hatalma és kegyelme. Munkájuk nem maradhat meddő, hisz az igazságot hirdetik. Miként egykor az Úr tanítványai, ők is szembeszállanak a zsarnoki hatalommal és kiteszik magokat üldöztetéseknek. De a hol megfordulnak, ott megerősödik a hit, s föltámad a polgároknak a tetterő.

Pünkösdi ünnepén, reménységgel eltelve, esdő fohászunk száll az egekhez: a Szentlélek világossága és ereje szállja meg azokat is, kik ma még sötétségben botorkálnak és gyöngék az ő hitükben!

(b. a.)

BELFÖLD.

— A választók figyelmében. Városunk polgárait figyelmeztetjük, hogy a kik az országgyűlési választások alkalmával szavazati jogokkal élni akarnak, s metalan a választók listro-mából kimaradtak, azok a választókat öszeíró bizottság előtt, mely t. hó 20-tól jövő hónap 5-ig délutánonkint 2-5-ig működik — jelentkezzenek. A bizottság tagjai: dr. Bierbauer Viktor elnök, Tóth Arthur h. elnök. Pályi Károly, id. Almássy Ferencz és Vásárhelyi Szabó György.

— A szerbek a néppárttól. Az újvidéki „Branik“ hosszabb cikket közöl a néppárttól, kifejtve, hogy államjogi szempontból is van létjogosultsága. „E pártnak volna hivatása. — ugymond, — hogy a jogos vallási érdekek megóvása mellett mindazert küzdjön, a mi az államra nézve hasznos.

A néppárt Magyarországnak számos tévhitet is leronthatna, a néppárt idovel leszoríthatja a zsidó befolyást és ellensúlyozhatja az oly ártalmas sovinizmust, mely máris oly büszkén emelte fel fejét.

Kétségtelen, hogy a néppárt nagy feladatok megoldása vár.

S épen ennélfogva a néppárt nagy vigaszt nyújt a haza polgárainak. E párt erősödik és pedig főleg a magyarság körében, a mely nem hagyja magát többé a sovinizmustól elkábitatni. Ma ugy állnak a dolgok, hogy a néppárt nagy jövő vár, mert az mindaz ellen küzd, a mi lejártá magát.

A néppárt idovel maga köré gyűjtve fogja látni a magyarság összes jobb elemeit, s magát a néptömeget is könnyen meghódíthatja. E párt már ma is veszélyes arra a liberalizmusra, a melynek kenyere a félrevezetés.

A néppárt első sorban magyar párt, de miután előrehalad és előretörő párt, ugy a többi nem magyarjaku nemzetiségeknek is idovel alkalmá leendő, hogy vele szemben állást foglaljanak.

Mi azt hisszük, hogy a nem magyar nemzetiségek még ma e párttal nem egyesülhetnek, de a szorosabb kötelék nélkül is a nem magyar nemzetiségeket több érintkezési pont köti össze e párttal, s a mi a legfőbb, mindkettőjöknek közös ellenségével, az álliberalizmussal kell küzdeniük.

— A delegáció előkészületei. A király bécsi hírek szerint június 1-én fogadja a Budapestre összehívott delegációkat. A magyar delegációba megválasztottak körében már is megkezdődtek a tárgyalások arra, hogy a delegációsális ülészak minél rövidebb lehessen. Az ellenzékét négyen képviselik a delegációban és pedig Bolgár Ferencz, Bujanovics Sándor, Hódossy Imre, gróf Zichy Jenő.

— Nyugdíjazások a honvéd táborközi karban. Budapesti tudósítók írja: Fejérvári Géza báró honvédelemügyi miniszter annak

idején bejelentette a képviselőházban, hogy több honvéd tábornok kérte a nyugdíjaztatását. A mint biztos forrásból értesülünk ezek közt van Lukinóv altábornagy, zágrábi honvéd kerületi parancsnok. Hogy ki lesz az utóda, eddigelé nem lehet tudni. Lukinácót a távozásban Pókay altábornagy, a budapesti I. honvéd kerületi parancsnok követi, a ki egészségi okokból szintén a nyugdíjaztatását kérte, de augusztusig megmarad az állásban. Pókay utóda Bernolák altábornagy, a honvédelemügy miniszteriumbeli I. ügycsoport vivője lesz, az ő helyét viszont valószínűleg Bihar ezredes budapesti dandár parancsnok és a törzsiszti tanfolyam parancsnoka foglalja el.

Képviselők beszámolója. A pünkösti ünnepek alatt a politikai élet a vidéken fog nagyobb hullámokat venni, a mennyiben több ellenzéki képviselő fog beszámolni választóinak. Így pünkösd hétfőjén Ugron Gábor Szatmáron, Pólya Géza Hajdu-Szoboszlón, Lukács Gyula pedig Nagyszalontán mond politikai beszédet. A függetlenségi és 48-as párt mindhárom helyen előkészlőket tesz, hogy a kerületnek kisebb-nagyobb kísérettel érkező képviselőjét ünnepiesen fogadassa. Lukács Gyula már ma elutazott, hogy kerületének községit is bejárja. Polonyi Géza holnap megy, Ugron Gábor pedig vasárnap érkezik Szatmárra.

Koronázzák a czárt.

Moszkvában az oroszok híres koronázási városában e hó 26-án teszik fel a koronát az új czár fejére.

Az ünnepek már megkezdődtek és mesés fényekkel szinte borzalmat keltenek minden jámbor halandó lelkében. Felteszik tehát az oroszok szent koronáját a mindenható czár fejére. Ezzel a czár szent embernek fog feltűnni a tudatlan orosz nép előtt. A bel-politikára mi befolyással sincs a koronázás, az abszolútikus kormányrendszer továbbra is fennmarad.

Az intelligens orosz polgárságnak tehát nincs miért örvendenie a koronázási aktusnak, rabok lesznek továbbra is. A nihilisták pedig újból elkezdik szörnnyi munkájukat, míhelyt a czár koronáztatása letolyt!... A nihilisták az új czár el-

len csak akkor szokták elkezdni a hadjáratot, mikor látják, hogy rendszer változásról szó sincs.

Nem kell jósnak lennünk, bátran ki mondhatjuk, hogy Oroszország kormánya továbbra is marad abszolútikusnak. Lesz kegyelmi czári proklamáció, csomó szerencsétlennek visszaadva szabadságát, de alkotmányos életről szó sincs.

Mint minden trónörökös szabadelvű, úgy az volt a jelen czár is, — de míhelyt atyja behunyta szemét, a szabadelvű máz azonnal lehámlott a leendő uralkodóról s marad minden a régiben.

A titkos, — de gyűlölettel folyó harc — újból elkezdődik a czár és nihilisták részéről!... Ki lesz a győztes, azt bajos előre megmondani. Jelenben a hatalom már a czár kezében van ugyan, de ki lát-hat a jövőbe! A nihilizmust elpusztítani képtelen a czári hatalom.

De épp ezért lesz végzetserű a katasztrófa majd idővel Oroszországban. Az erővel kicsikart szabadság romba dönti a czárizmust és vele Oroszország békéjét. Míg ha a czár rálépne az alkotmányos térre, csendesen alakulnának át a viszonyok. A czári koronázás a mily fénynyel folyik le, kerek 150 millió rubelbe kerülve, — épp oly sötétén tárja az ország látké-pét fel.

Előzetlenség mindenfelé!

A moszkvai koronázási templom orgona hangját tul harsogja a szibériai bányákban szinylődő szerencsétlenek jajkiáltása... A czár kérni fogja a gondviselés jóakarátát népei számára a moszkvai nagy templomban, ágyulövések hangzanak el az ünne-pélyes czeremonia bevégeztével. A rab-láncra fűzőtök némá tiltakoznak a hang ina ellen....

Ime a két ellentétes kép a koronázási aktusból! Fény, hatalom egyik részen. Rablánc, bosza a másik részen.

Irtóztató lesz a két hatalom végső összetitzése az utolsó perczen. A termé-

szet törvényei szerint a szabadsága a jövő. Európa minden nemzete kivirta azt magá-nak, az orosz sem nélkülözheti azt már soká.

Az új czár nekünk magyaroknak egyébként nincs miért neheztelnünk, mert nem háborus természetű ember. Eddigi lépései azt tanúsítják, hogy a békének a barátja. Nekünk pedig ez a fő.

Sőt ezredéves ünnepélyünkkor oly meleg táviratot küldött királyunkhoz, a mely jó benyomást tett országunkra, a roppant birodalom ura örömet fejezte ki az ország ezer éves dicső fennállása fölött.

Más adatok is bizonyítják az irántunk való érzelmeit, Zichy Jenő grófnak ezt ha-tározottan ki is fejezte.

És a mi fő, ismételjük: a kalandos harcoktól való idegenkedése. Európa békéje mindig attól függ, milyen ember ül az orosz trónon. Egy szemhunyoritása elég, hogy kelet kis szajás országai mozogjanak. Reméljük, hogy az ő akaratából nem lesz bajunk a keleten.

Károly Lajos főherczeg temetése.

(Saját tudósítónk jelentése.)

Bécs, május 22.

Az óriási császárvárosban meglátszott, hogy kedvenczét temette. Oly rengeteg néptömeg, a milyen ma szorongott mindenütt, a merre a gyászmenet elhaladt, még Bécsben is a leg-nagyobb ritkaságok közé tartozik. A mozdulat-lanul álló katonák sora lámogott ember-ember hátán állt és a kíváncsiságba, mely ellenál-hatatlannal kitér a bécsből, a mikor látványos-ságra nyílik alkalma, igazi részvét is vegyült, mert hiszen az uralkodó családnak egyik leg-népszerűbb és legrokonszenvesebb tagját te-mették el.

A gyászertartás pontban 4 óraker kezdődött. A kopszót leemelték a szent Mihály lo-váról és mitután azt újból beszentelték, a Schweizerhofban álló halottas kocsizoh vitték le. Két udvari furir, egy templomszolga a ke-reszettel, az udvari kápolna szolgálja az inces-summal és asperges-sel, azután két segédkező udvari káplán és az udvari és burgplebános, végül egy kamara-furir előlep. Az elhunynak fődvarmestere és a két kamarás követte a

TÁRCSA.

Az idyll netovábbja.

— Francziából. —

— A „Fejermegyei Napló“ eredeti tárczája. —

Nemes Outreval Sylvine kisasszony a Re-collet útja sarkán lakott, kiestny kis házikóban, melyet a szomszéd székesegyház tornyai egé-szen beárnyékolta.

Outreval Sylvine kisasszony öreg, törö-dött volt és arca ráncokkal telt; alig bírta ereje egyik széktől a másikig vonszolni. Örált azzal töltötte, hogy reszkető kézzel igazgatta a tüzet, s féltőlomban ébrölét és szendergés között, maga elé varázsolta a mult bájos képeit, hogy betöltseik képzeletét. Vagy figyelt egy zöld papagály szüntelen ismétlődő egyhangu kariesolására, vagy ha délfelé kissé poros ablakait a nap néhány pillanatra bearányozá, lenézett az utózára az elrobogó kocsik után, melyek a nedves kövezeten egymást követték.

Semmit sem gyászolt, és semmi után sem vágyódott, hanem a hívők büszke megnyugvá-sával várta dolgai végét, mint aki tul a csilla-gokon reményli az örök hazát. A csendes szalonban óra sem jelezte az idő lassu menetét.

Egyedül állt a világban, őseinek utolsó sarja, s rég hogy nem olvassa többé az évek egymást követő sorát, a melyek sulya alatt összeroskadni látszik. A majdnem ép cly öreg komorna és egy ennél is idősebb barátja, hajdani imádója alkotják egész környezetét.

Esténként, mint a templomot felkereső hívő, hogy esti imáját elrebegein, Nemes Nau-vicourt ur egy lojódzik a város másik végéről, csatos cipőkben, aranyfejü botjával az öreg barátjához egy csesse théatra, egy játszma pharótra, minden játszmát egy-egy sou-ért.

A barátság a két öreg közt oly bizalmas és békés: illatos az mint a téli rózsák, melyek-nek gyöngéd levelei a legesekeylebb érintésere széthullanak s hóra emlékeztetnek.

Még sol'sem szívódtak, és kölesönösen oly gyengéd figyelemmel bínnak egymással, a mely megható és gyermekked egyszerűságra. Néha korukról megleledekeve csevengnek a mult gyö-nyörű emlékei felett, miket mintegy tükörben távoli árnyéként látnak szemek előtt eltűnni.

Sylvine, nemes Nauvicourt ur szerény kis hajlékát telerakta mindenféle csecebecsékkel, kivart portékákkal, a melyeket mindenféle célszettekkel és édeskés szentimentális aczelmetszetekkel, a minők fiatal korában voltak divatosak.

Nauvicourt ur lemondott a dohányzásról s szük jóvedelméből gondosan összeszuróított néhány sous-t, hogy barátjának időnként egy ibolyacskorral vagy bonbonierrel kevesked-hessék, a czukrocskákat aztán fogtalan ajka-ikkal szopogatták együtt.

Ime a béke képe, amint e két öreg ül egymás mellett, a kártyát csontos kezeikkel dobják az asztalra s minden mozdulatokra fel-csillámlik pápaszemük ivergein a lámpa sárga fénye, annak elhasznált nagy ernyője alól.

Lassan emelkedik feljebb a gőz a théas ósészeikből, fel a magasságba.

Gondosan fontolgatják a játszma esélyeit,

majd habozva olvasgatják az ütéseket, és mind élénkebbé s élénkebbé válnak, a mint a kártyák képei váltakoznak szemek előtt. S ha aztán a játék végén vannak, az öreg ur vidám jó kedvvel közelebb tolja székét a barátjához; fecssegnek együtt s az agg gavallér megkoczkáztat egy-egy bókot a barátné hajporának illataról, szalagjainak kaczkólas szímeről s ille-delmes meghajlással oszkojja meg a kezét, melyet Outreval kisasszony gyöngéd fejből-tással enged át kegyteljesen neki.

Egy ily alkalommal egyszer gyöngéd hangon megszólította:

— Ön nagysám, valamikor igen kegyetlen volt irántam. Emlékszik-e még?

Ez sóhaj, a nélkül, hogy felelne, és tovább folyik a merengés a multak felett, mikor még fiatalok voltak, midön egymásért dobogott szívök. E közben a kisasszony negédes kaczer-sággal fejét hirtelen félrevezet s egy épen divatos dalt dudolgotott magában.

Visszaemlékeztek a hideg német városokra, melyekben hosszú számüzetésük idején fagyos-kodtak s mely alatt a sors ellen oly keser-vesen küzdöttek, s mindamelllett gyöngéd ka-landokra is kínálkozott az alkalom, lándsát törve a jó ügyért s a szép emigráns nők csinos, búbajos szemekért.

Hogy fészengett a nyalka dragonyos had-nagyoeska! Husz évének teljes szerénytelensé-gével, hogyan udvarolt a nőnek, hogyan pen-gette sarkantyuit a termekben, itt is, ott is halkan egy öt percnyi légyottot kérve.

koporsót. Hat viaszfáklyás nemes apród, hat arcíre- és hat magyar testőr, — kívülől pedig nyolcz drabant-testőr és nyolcz testőrlovas, felebbvalóik vezetése mellett képeztek a kíséretet.

Most a kocsira emelték a koporsót és az összes harangok zugása mellett elindult a gyászmenet.

Elén egy szakasz lovasság haladt. Utána következett: egy lovas udvari felügyelő, egy két lovas udvari kocsis egy kamara furirral, egy két lovas négyüléssel udvari kocsis komornyikkal, egy század lovasság, egy lovas udvari tiszt, egy lovas udvari fourir, egy hatfogatu udvari kocsis két kamarással, a kocsis mindkét oldalán egy-egy lakáj, egy hatlovas udvari kocsis az elhunytak fődvarmesterével, a kocsis mindkét oldalán két-két lakáj, a lakájok párosan, két udvari fourir, végül a hat fehér lóval vontatott halottas kocsis a koporsóval.

A halottas kocsis mindegyik oldalán négy lakáj ment és négy nemes apród égő viaszfáklyákkal. Hat arcíre testőr jobbról, hat magyar testőr balról. Kívül: nyolcz drabant testőr jobbról és nyolcz testőrlovas balról. Egy század gyalogos és egy század lovas zárta be a menetet.

A gyászmenet a Josephsplatzon keresztül, az Augustiner és a Tegetthoffstrassen át vonult a Neue Markt-on levő kapuczinus templomhoz.

A mint a halottaskocsi a templom főkapujához ért, leemelték a koporsót, melyet a papság élén a pontifikánsok fogadtak. Ezek vezetése mellett aztán bevitték a koporsót a templomba és ráhelyezték a föltár előtt felállított, köröskörül égő gyertyáktól befoglalt gyászemlényre.

Nyomban rá megkezdődött az ünnepélyes beszentelés, mire az udvari zenekar énekesei a liberát énekeltek. Ezután leemelték a koporsót a dobogóról és gyászdalok éneke, fáklyák világa mellett levitték a kriptába.

Elöl haladt a pontifikáns a segédkező papsággal. A király, a kir. hercegek, az első fődvarmester helyettese a pálczával, az elhunytak fődvarmestere és a két kamarás követte a koporsót.

A kriptában újabb beszentelés történt.

Az imák befejeztével az első fődvarmester helyettese a kapuczinus gvardiánnak átadta a holttestet, őrizetére bízta, majd átadta neki a koporsó kulcsait, mire mindenki visszatért ismét a templomba.

Hogy szenvedett és küzdött amaz, hogy ellentálljon a behízogó szavaknak, kísértésnek, midőn hozzá forró, reszkető hangon suttogott, fohászodott! Mint sirt, hogy erős maradhasson a csábok ellen, s menekült büszkeségéhez, mint egy vihatatlan toronyba kísértő elöl.

Pedig mennyire imádtá őt és áhitozott utána a délceleg ifju! Mint vágyakozott nagy bársony szemekre, melyek oly gyakran szórták a szellem és szenvedély villámai csókjai alatt, mint égett piros ajkait ajkaihoz vonni, s mindent feledve, fehér szép sugar testét karjaiba ölelni!

És mivel elutasította és kigunyolta rövid bizalmatlan mosolyával az imádot hölgy, és akkor, a mikor ő forró kívánságait alig volt képes szavakba foglalni, amaz egy kis dalt dudolt: futott a véres ütközetben életét, mint valami értéktelen pénzdarábot kockázatni.

— Sylvine, ön kegyetlen volt! — ismétlé az öreg álmodozásaiban elmerülve, s az ürességbe merengve.

És nemes Outreval kisasszony gyöngéden susogd:

— Volnánk-e különben azok a jó barátok, kedvesem, mint ma?

És becsengeti a leányt, csókra nyujtja ujjhegyeit, s kikíséri Nauvicourt nemes urat egészen az ajtóig, s míg az kapaszkodva a lépcsőzet rácsoszatában, bizonytalan lépésekkel lefelé halad, anyai aggodalmas hangon utána kiált:

— A legutolsó lépcsőfokon óvatos legyen barátom.

A mint a király oda visszajött, az udvar eltávozott onnan és ez jeladás volt mindenkinek távozására.

*

Székesfejerváron a megyei, városi és katonai hatóságok jelenlétében pénteken tartott meg a székesegyházban az ünnepélyes gyászistentisztelet a megboldogult főherceg lelkiüdvéért. A távollevő megyés püspök helyett, aki Bécsben a főherceg földi porainak beszentelésénél vett részt, P r i f a c h József nagyprepost, pápai praelatus pontifikált fényes segítségével. Az oltár, valamint a szentélyben elhelyezett tumba körülbelül kétszáz gyertya által megvilágítva gyönyörűen volt díszítve élő virágokkal és keleti növényekkel. A tumbának elsőrészen volt elhelyezve a korona és kereszt, jelezve a meghalt főherceg trónörököségi jogát. Szent mise végeztével megkondultak a főtemplom összes harangjai, imára felszólítani a gyászoló közönséget a megboldogult lelkiüdvéért.

Néppárti gyűlések.

Az alkotmányosság hazájában, Angliában nem szokatlan jelenség, hogy valamely párt megbuktatni akarván a kormányt és annak pártját, a választóközönséghez fordul és nap-nap után tartott népgyűlésekkel befolyásolja a közvéleményt. Magyarországon ellenben példanélküli azon akció, melyet ez időszert a néppárt kifejt. Dacára a kormány és közegei minden erőszakosságának, dacára a negyvenöt évesek rosszindulatu, féltékenykedő irigységének: lankadatlan buzgalommal végzi a legszentebb kötelességet: a nép felvilágosítását.

A néppárt által már eddig rendezett, s ezután tartandó gyűléseknek maradandó nyoma lesz közéletünkben. Konstatálhatjuk, hogy a nép még soha nem járult jogai és kötelességei felől annyira felvilágosítva a választói urna elé, miként a legközelebbi választásnál. A néppárt az érdem, hogy

Magyarország választói tudatára ébredtek annak, hogy mi a kötelességük. Az általa rendezett gyűléseken nem frázisok puffogtattaknak, miként ezt annak idején a 48-asok művelték, hanem reform-törekvések lesznek kifejtve részletes alaposággal. A néppárt nem árul macskát a zsákban. Megmondja nyíltan: mit akar és hogyan akarja. Ebben van ereje a többi pártok fölött és ellenállhatatlan varázsa a viszonyok megváltoztatása után epekedő népre.

Míg a 48-asok, hogy érdeklődést tudjanak kelteni maguk iránt, kénytelenek szövetkezni a nem választó közönséggel is, mely botrányokat és vérontást rendez, addig a néppárt csak a választókhöz fordul. Ezért folynak le példás rendben összes gyűlései.

A megkezdett sorozat egyre szaporodik. Jövő hétfőn Privigyén lesz gyűlés, az általunk már közölt programmal. Egy hét múlva egyszerre négy helyen bontják ki a néppárti zászlókat és hirdetik az igékét. Diadal ez már magában véve is. Büszkén mutathatunk az országra, mondván: ime, nincs pontja a magyar földnek, hol liveink ne lennének.

Ezek a hívek szaporodnak, összetartásban erősödnek. Nem kell nekik se pénz, se ital. Egyedül az igazságot szomjuhozzák. A mi zászlónkra pedig ez van felírva és ezt fogjuk győzelemre vezetni.

A május 31-iki gyűlésekről a következő értesítéseket kaptuk:

Köbölkuton.

Miként a multban az ősi Esztergomvármegye volt az, a honnan a keresztény vallás általa a magyar közművelődés és szabadságszeretet kiáradt: ép úgy illik, hogy most, az új évezred hajnalán is tápot nyerjen innen a keresztény hit és nemzeti alkotmányunk védelmére szolgáló azon törekvés, melyet a néppárti zászlajára írt. Ezen okból 1896. május 31-én, Szentháromság vasárnapján, déltűn 3 órakor Köbölkuton politikai nagy népgyűlést tartunk, melynek tárgysorozata a következő: 1.

Egy estén azonban oly soká folyt csevegésük, annyi csésze teát fogyasztottak, hogy szemek lassan lecsukódtak, s ketten megszórt álmaik közt elaludtak, félig nyitott szájjal lecsüngő karokkal, mint a két jó öregember, kik épen nagyon soká fenmaradtak. Tövig leégték már a gyertyák, a tűz is elaludt, s a virradó nap sápadt fénye behatolt a lezárt redőnkön keresztül. — A madarak a kert fán megszórták.

S kinn egyszerre felhangzik a harang, első misére szól a harangszó, mely mind erősebb zugásával megrezzeníti az ablakokat.

Megelevenedett az utóza.

Gyors vágatásban siet az árusok kocsija a piacra. Halkereskedők kikiáltják áruikat.

Kutyák ugatnak.

Nemes Outreval kisasszony felrezen, kinyitja szemét, nyujtók, ásítoz egyet és borzasztót sikolt, hogy barátját meglátja, a mint ott a karos székben békésen horkol, kissé félre tolt parókéval és egy nyakkendővel, melynek csomója feloldódott.

Nauvicourt urat felébresztette álmából a sikoltás, mire bizonytalan léptekkel ugrott fel a székről.

És aztán oly komikus kétségbeeséssel néztek egymás szemébe, mint két bűnös, a kiket a féltékeny férj meglepett s ök most szegyéntől elpirulva egy szócskát sem képesek védelmükre felhozni.

Lehetséges volt tehát? Nauvicourt ur az egész éjét nála töltötte? Mit fognak róla gondolni? A rossz nyelvek mit fognak beszélni? Az egész város csak róla fog pletykálni s menthetlenül kompromitálva lesz. Ő, a szűzi leányzó, aki teljes életében a legparányibb bűnt sem követte el. Hogy küldje őt ez órában, fényes nappal ki a házból anélkül, hogy a szomszédok, vagy a misére menő pap által észre ne vessétek? Mit fog a cseléd róluk gondolni?

S nemes Outreval kisasszony kétségbeesetten, szivrázóan zokogott s régi valódi brüsszeli csipkés kendőcskéjébe rejté arcát, s fájdalmas hangon mormolá:

— Minő szerencsétlenség! mily borzasztó szerencsétlenség!

Erre aztán nemes Nauvicourt ur helyreigazítja parókáját, csomóba köti nyakkendőjét és köhicsél, mint aki fontos beszédre van eltökélve, a lehetőség kiegészesedik és megindultan, minden egyes szavát külön hangsúlyozva, rákezdi:

— Kisasszonyom, volna egy mód... egy lehetőség jóvá tenni hibákat... egyetlen egy mód... Akar ön azon megtiszteltetésben részesíteni és kezemet elfogadni?

Sylvine szemébe néz és teste reszket. Szó nélkül, halkán megcsókolják egymást.

Igy esett meg, hogy a 84 éves Outreval kisasszony egybekelt Nauvicourt urral s hogy e miatt temetésénél koporsója nélkülön fogja azon fehér dísz, mely az angyalok szárnyaira és a lilium büszke kelyheire emlékeztet.

Elnöki megnyitó. Tartja Apponyi Géza gróf. 2. Maradjon-e az „uj rend”? Tartja dr. Haydin Károly, földbirtokos. 3. Milyen ma a kisgazdák sorsa? Tartja dr. Vargha Dezso, köhid-gyarmati plebános. 4. Politikai helyzetünk. Tartja dr. Kontur Béla székesfővárosi orvos. 5. Elnöki zárás. — Jöjjetek tehát tisztelt Polgártársak, rang- és valláskülönbség nélkül, hadd lássa ország-világ, hogy él még Esztergommegyében a hajdani hev és lelkesedés! Köbölkuton, 1896. május hó 20-án. A rendezőség.

Lajos-Mizsén.

Az ősi kiváltságaira mindenkor büszke és azokat kegyelettel emlegető jásznép szintén csatlakozni akar azon párt törekvéseiből, mely már-már az egész országot meghódította, és mely egyedül képes a magyar nép anyagi és szellemi jólétét, letínt boldogságát visszavarázsolni, miért is ezennel kibontja e pártnak, vagyis a néppártnak diadalmas zászlaját és keresztény hitünk, valamint nemzeti, alkotmányos jogaink megvédése céljából Lajos-Mizsén 1896 május 31-én vasárnapon délelőtt 11 órakor a piac téren politikai nagy népgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja Esterházy Miklós Móricz gróf. 2. Tetszik-e az új rend? Tartja ifj. Zichy János gróf. 3. A kisgazdák érdekei. Tartja dr. Bakonyi Elek, székesfővárosi ügyvéd. 4. Éljen-e a néppárt? Tartja Kovács Kálmán, lajos-mizsei káplán. 5. Elnöki zárás. — Rajta tehát Jászok, rajta dicső nemzet! Fel, fel a gyűlésre, mind, kit magyar nemzett! Lajos-Mizsén, 1896 május 17-én. A rendezőség.

Zala-Egerszegen.

Zalamegye mindig híres volt keresztény hitéről és tősgyökeres magyar lelkületéről, miért is nem elégedhetik meg azzal, hogy már egyszer, t. i. a minap Nagy-Kanizsán, oly fényesen és alkotmányos nyilatkozta rokonszenvét a hit- és alkotmányvédő néppárt iránt, hanem újra és újra kifejezést akar adni ebbeli meggyőződésének és épen ezen oknál fogva 1896 május 31-én Szentháromság-vasárnapján délelőtt 11 órakor Zala-Egerszegen a fehértér-utczai vásártéren, nagy, politikai népgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja Zichy Nándor gr., aranygyapjas vitéz. 2. Politikai helyzetünk. Tartja Sebestyén László, nagykánizsai ügyvéd. 3. A néppárt és a közigazgatás. Tartja Major Ferencz ur, székesfehérvári tisztí főorvos. 4. A régi és az „uj rend”. Tartja Kálmán Károly soóskuti plebános. 5. Elnöki zárás. — Rajta tehát polgártársak! Legyetek legalább is annyian, mint N.-Kanizsán voltak, vagyis ugy 15—20 ezren! Zala-Egerszeg, 1896 május 20. A rendezőség.

Abonyban.

Abony már nyilatkozott, de csak kis körben, a mult év vége felé a néppárt mellett, de most széles körben, az egész választókerület nevében és jelenlétében óhajt kifejezést adni a néppárt iránt való rokonszenvének, miért is 1896 május 31-én, Szentháromság-vasárnapján délután 3 órakor Abonyban, a városház-téren politikai nagy népgyűlést tartunk, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja Zichy Aladár gróf. 2. Milyen az az „uj rend”? Tartja Szentiványi Károly bodajki plebános. 3. A kisgazdák helyzete. Tartja Szabó Endre hírlapíró. 4. A néppárt létjoga. Tartja Orbán János okl. gyógyszer-

ész. 5. Elnöki zárás. — Fel tehát Polgártársak Abonyba! hitünk és néppárti meggyőződésünk nyilvánítására. Abonyban, 1896 május 20-án. A rendezőség.

Milleniumi ünnepségek.

— Saját tudósítóinktól. —

Barsvármegye f. hó 19-én tartotta ezredévi diszgyűlést, melyre a bizottsági tagok majdnem teljes számmal jelentek meg. Karg János főispán 11-én nyitotta meg a diszgyűlést rövid beszéd kíséretében indítványozva a királyhoz s a királyasszonyhoz terjesztendő hódoló feliratot. Az indítvány lelkes elfogadása után emelkedett fel Báthory László lévai róm. kath. plebános, mint első díszszónok s kitünően szerkesztett s még kitünőbb előadott beszédével óriási hatást ért el. Nagy tudással domborította ki beszédjében a kereszténységnek honalkotó és fenntartó erejét. Képei és hasonlati megkapók voltak. Isten, baba és király hármasságja rövid és ügyes fejtegetését frenetikus tapsvihár és éljen jutalmazta. — Ezt követte Kosztolányi Aurél beszédje, mely a megye történetét adta röviden. Kosztolányi indítványozta egyszersmind az állandó választmány nevében: 1. Hogy a megye fejezze ki jegyzőkönyvében hálóját az isteni gondviselés iránt, mely hazánknak az ezredévet megélni engedte; 2. hogy az alsóváradi földszánczon emlék állíttassék. Mindkét indítvány egyhangú elfogadása után az elnök főispán bezárta a diszgyűlést. — Délután 2 órakor bankett volt a törvényszéki teremben, melyen több sikerült tószat hangzott el. A királyra s a királyasszonyra a főispán emelte pohárát, míg az alispán a megye közönségét éltette s újra a főispán a megye kath. klerusát. Visszatetszést szült, különösen a kath. klerus körében Kittenberger István nemcsényi esperesplebános tószta s jelenlevő két liberális képviselőre: Klobusitzkyra és Amonra. Az ebéd különben víz poharazás között 5 óráig húzódtott. Este „Barvezér”-t adtak a szinkörben. Végezetül pedig fényes táncmultság volt, melyen megyénk színe-java résztvett.

*

Bodajk mezőváros nagy lelkesedéssel ünnepelte meg hazánk ezeréves fennállását a mult vasárnap. Május 10-én az úregék ünnepeltek fényes hálaadó Istentisztelettel, este hatalmas fátylós menettel és kivilágítással. Mult vasárnap 17-én a kis emberek, a kath. iskola polgárai voltak a szereplők. 10 órakor Te Deum volt alkalmi szent beszéddel. Mise alatt a templom rendes férfikara énekelt meglepő sikerrel. A gyermekek a Boldogságos Szűz zászlaja és 2 nemzeti lobogó alatt, az iskolaszék és községi előjáróság szintén testületileg, zászlóval vonult a templomba; Istentisztelet után pedig az iskola nagytermébe. A virágokkal, Sz.-István hatalmas képevel és egy nagy magyar ezimerrrel díszített terem megható lelkesedésnek volt tanuja. Az elnök beszéde, melyben a czimer piros színeivel a hős apák piros véreire mutat és lelkes szeretetre hív fel; a fehér színnel tiszta becsületességre figyelmeztet, a zöld dombok kettős keresztjével az Istenbe vetett remény erejét magyarázza, mely 1000 éves létet adott s jövőt is biztosíthat, — majd könyekig hatott a jelen-voltakra. A szavalatok és énekek szépen sikerültek. Délután az apró honpolgárok a fürdő-kertben mulattak testedző játékok közt. Érdekes volt a plebános eredeti invenciója, melylyel a gyermekek által egy harczjátékot mutatott be. Papir sisak, kemény papírtáblából készült paizs és felfuvtott, nádra kötött hólyag-buzogány voltak a fegyverek; és a ki fejére vagy mellére 3 ütést kapott, legyőzöttnek nyilatkoztatott; a legjobb vívó díjat nyert. Így telt el a délután zeneszó mellett. Az uri nök uszonnával látták el az apró hadat. Este 8 órakor következett a nap legemlékezetesebb része. Szabad ég alatt egy hatalmas ponyvasátorban mutatott be a plebános gyermekszereplőivel nyolc élő-képet a történelemből. 1. Botond. 2. Sz. István felajálja a hazát. 3. Sz. Margit zárdába lépése. 4. Sz. Erzsébet csodája. 5. Hunyady László.

6. Szapary és Hamza bég. 7. Dugonits harca a törökkel. 8. Magyar czimer angyaloktól környezve, imádkozó magyarokkal. A képeket, melyek 20, 25 szereplőt is igényeltek, a plebános maga állította össze a korhú ruhákkal együtt saját költségén. A népre, mely ezerevel nézte, mélyebb benyomást gyakorolt ez a képsorozat, mint bármely szóbeli előadás. Az utolsó kép este 10 órakor volt.

Balinkán folyó hó 17-én tartott meg a millenium emlékére a hálaadó istentisztelettel összekötött ünnepély, melyen az összes lakosság részt vett az iskolás gyermekekkel. Az istentisztelet után összejött lakosság előtt a helybeli lelkes Lendvai Gyula tartott hazafias beszédet a millenium jelentőségéről és buzdította lelkes szavakkal a népet a hazaszeretetre. A község pedig azzal öröközte meg e napot, hogy közös akaratú kérvényezte, hogy az istentisztelet, mely eddig kizárólag német volt, ezentúl legalább egyszer hónaponként magyar nyelven is tartassék.

Kövágó-Örsön e hó 17-ikén korán reggel már ágyú lövések hirdették az ünnep jelentőségét. 8 órakor az összes katolikuság, (községünk fele részben protestáns) az iskola udvaron gyülekezett; innét a tanulókat valamint a hívek nemzeti zászlóval vonultak a templomba. Mise után Tóth Ráfael plebános gyönyörű beszédet mondott a magyarok eredetéről és történetéről egész korunkig; ezután következett a Te Deum. Visszatérve az iskolába a tanuló a Szózat első versét elénekelték, a következő verseit pedig elszavalta az első tanuló. Ezután még több tanuló is szavalt szép hazafias költeményeket. A Hymnus eléneklése után pedig Auerbach Miklós tanító tartott felolvasást a magyarok történetéről, végül a plebános szép alkalmi imával zárta be az iskolai ünnepet. Litánia után ismét gyülekezett az összes katolikuság az iskola udvaron, hol mozsár lövések hirdették az indulást, mire zászlók és zeneszó mellett négyes sorokban kivonultak az erdőre, mintegy kétezeren. Itt tánczozal egybekötött mulatság volt. Este pedig szép rendezés, mint előbb, néppárti dalok éneklése mellett visszajöttek az ugynevezett nagy vendéglobbe, ahol folytatták a mulatságot kivilágos virradatig a legnagyobb rendben. Az egész jól sikerült ünnepség Tóth Ráfael plebános és Auerbach Miklós érdeme.

*

Éttek község az isteni Gondviselés iránti hálójának az ezredév alkalmából impozáns módon adott kifejezést. A németajku község hazafias lelkesedés tekintetében tultett sok magyar falun. Az ünnep előkészítéseil már a tél folyamán Andriszék János ettyeki káplán tartott több ízben hazafias szellemű fölolvásokat, melyek nemzeti öntudatot s büszkeséget ébresztettek a szívükben ug; is magyar ettyekiekben. Május 10-én tartott az egyházi ünnepély, 17-én pedig az iskola és az egész község ezredéves ünnepe. Reggel 8 órakor gyülekeztek a község házához saját lobogóik alatt a községben létező körök, egyletek és pénzintézetek. A tanácsteremben diszközgyűlést tartottak, a melyen Magdics István ettyeki esperesplebános tartott gyönyörű történelmi beszédet, mely a lelkesedést még jobban fokozta. 9 órakor az egész roppant község az iskolás gyermekekkel a templomba vonult, hol ismét Magdics István esperesplebános tartott beszédet s tanította hivat imádni Istent, tisztelni a királyt és szeretni a hazát. Ezután következett az ünnepélyes „Te Deum” és szt.-mise. — 10 órakor kezdődött az iskola ünnepe. Az udvar volt az alkalomra szépen földszivte. Az egyik fal apró nemzetiszínű lobogókkal, draperiákkal és virágokkal ékesítve, előtte emelvény az énekkar és a szavalók számára. Buzgó ima után az egész község egy szívvel-lélekkel énekelte a Hymnuszt. Ezután következtek a szavalatok, közbe Róth József főtanító tartotta meg történelmi fölolvását, utána ismét szavaltak az iskolás-gyermekek, és végül a Szózat eléneklése után Magdics esperes köszönte meg Róth főtanítónak fáradozását, s egy szép imával zárta be az ünnepet. — Délután litánia után az egész

köztség 25—30 zászló alatt kivonult a községen kívül fekvő gyepes magaslatra, hol a népnépvártartott meg. Pompás látvány volt a beláthatatlan menet a sok zászlóval, nemzetiszíni szalaggal és kokárdával. A legkisebb rendezés sem fordult elő. Este felé hasonló szép rendben vonult vissza a községbe a nép a szép világitásban gyönyörködni. Nem volt lakoház, melynek ablakai világitva nem lettek volna. A templom előtti magas bástyán pedig görögtűz és rakéták fénye tette még szebbé a látványt. Az öröm és lelkesedés általános volt, bizonyosságul annak, hogy Éttiek lakossága ha nagyobb részt németül beszél is, de szíve magyar. — Este pedig az olvasókör, a honnét az ezredév megünneplésének mozgalmá kiindult, diszgyűlést tartott, s ünnepi jegyzőkönyvben örökítette meg a nagy napot. László László tartott foltovasást az ezer évről. — A magyarosodás előmozdítására a község maga 100 kor., a takarékpénztár 1000 korona, s a segélyegylet 20 korona alapítványt tett az iskola számára. (—k.)

Iszka-Szent-György községe is lerótta hálás szkelete adóajt ezredéves ünnepéivel. Május 10-én tartott meg először a ref. templomban a millenáris ünnepély, hol B a l a s s a Dezső lelkész emelkedett szellemű, hazafias, történelmi vonatkozásokban gazdag beszédet tartott. Ezután a káta. templomban volt istenitisztelet, hol H o r v á t h István h. lelkész tartott vallásos és hazafias szép beszédet. Mindkét egyházban a községi előjáróság testületileg és a község előjárósága valláskülönbőség nélkül jelent meg. A házakon nemzeti lobogókat lengtetett a szél. A szívek öröm és hálázatét tükrözték vissza az arcok; 17-én a r. kath. iskolában volt ünnepély. A községi előjáróság, a község apraja-nagyja valláskülönbőség nélkül és a magyaros díszbe öltözött gyermekcsereg az istenitisztelet után a szépen díszített és fellobogozott iskola elé vonult, hol H o r v á t h István h. lelkész lendületes megnyitója és P e r c z e l Imre főtanító szép, a gyermekek értelméhez alkalmazott felolvasása után a gyermekek hazafias dalokat énekeltek és szavaltak végre a Szózatot befejezték a szép ünnepélyt. Déli 12 órakor mindkét felekezeti növendékek 250-en, zászlók elővitelével, a két iskolaszék, a községi előjáróság és a falu apraja nagya által kísérvé, zeneszó és hazafias dalok éneklése mellett majálisra az uradalmi kies fekvésű erdőbe vonult, hol tánc, játék, dal és szavalatok mellett késő estig oly jól mulatott együtt, mint 1000 esztendő óta még alig. Lelki gyönyörrel szemlélte őket gróf P a p p e n h e i m Sándorné, báró B a j z á t h Valéria földbirtokosné, ki a hazá jövő reményeit nemcsak ellátta bőven mindenféle ételekkel, de még személyes megjelenésével is megörvendeztette. K e m p e l e n Imre külön a r. kath. és külön a ref. iskolának ez ünnepére 20—20 frtot és számtalan zászlót, P i n t é r József kasznár egy hordó ju bort és egyebet ajándékozott és nem kimélt semmi fáradságot, hogy a gyermekek előtt a magyar nemzet e nagy ünnepe emlékeztetés legyen. Este lett, midőn a dusan megvendégelt gyermekek a lakosság sokasága által kísérvé zeneszóval a községbe visszatértek.

Sárkeresztur r. kath. iskolája is, mint a környéken mindenütt, nagy ünnepséggel tartá meg Magyarországot ezredéves fennállásának ünnepét e hó 17-én. Az ünnepség hálaadó isteni tisztelettel vette kezdetét, melyre a tanuló ifjúság éremmel és nemzeti színű szallagokkal felékesítve, körmenet alakjában vonult fel a templomba. A szt. mise után visszatérve az iskolába, mely ez alkalommal ünnepes díszbe öltött, megkezdődött az iskolai ünnepély. Az iskolaszéki elnök S a l y Pál esperes lendületes beszédben előadta az ünnepély nagy jelentőségét; miután az ifjúság a „Szózatot” énekelte, az ünnepély fényes sikerrel a hívek teljes részvételével megtörtént. Imádság s az iskolaszéki elnök záróbeszéde után a „Hymnus” éneklése mellett az ünneplő közönség szétoaszlott. A d. u. isteni tisztelet után kirándultunk a szabadba a püspökmajori remiszebe, banderisták vezetésé

mellett, nemzeti lobogókkal, ének- és zene kíséretével. Mozsárágyuk dörögése fogadta a menetet, mely a tisztalákas előtt megállva, lelkeljenzéssel emlékezett meg páratlan szívű pásztoráról, a megyés püspök urról, ki az ünnepély sikeréről nagyban hozzájárult. A remiszebe érve, megkezdődött a tanuló ifjúság mulatsága versenyekkel egybekötve. A versenyek után a szülők és urinők bőkezűségéből a tanuló ifjúság osztonája következett, melyek után tánc napnyugtáig, a midőn az ifjak haza térve, s az iskolában imájukat elvégezve, szülői házukba tértek vissza. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal ismételve az összes hívek köszönetét tolmácsolni a megyés püspök urnak nagy kegyességéért, továbbá Sárkeresztur előjáróságának, mely az ünnep fényének emeléséhez gazdagon hozzájárult s azon felül a szavaló gyermekek mindegyikének 1—1 korona jutalmat utalványozott, mit S a l y Pál esperes, G r a f f y István kasznár 3 koronával növelt, mely díjak emlékül, az ünnepség végével osztattak ki a szavaló 12 gyermeknek. Az Isten áldása s a szülők hálája legyen jutalmul a nemes szívű adakozóknak.

Bakony-Sárkányban a május 17-iki ünnepély oly imponzánsan folyt le, miylen még alig volt a községben. Különösen örvendetes volt, hogy a még ezelőtt néhány évvel úgy szólnán teljesen nemetajku községben az iskolás gyermekek ajkáról magyarul hangzott a „Hazádnak rendületlenül”. Az ünnepélyt délelőtti istenitisztelet előzte meg, mely alatt Ft. D a l l m a n n József plebános tartott hazafias egyházi beszédet, melyet a nagyszámú hallgatóság éber figyelemmel kísért. Istentisztelet után az iskola növendékei V e i b l József főtanító és V a l t e r s d o r f e r Róza tanítónővel élőkön nemzeti és egyházi lobogók alatt az iskolapülethe vonultak, ahol a növendékeknek és a nagy számban megjelent közönségnek V e i b l József főtanító mondott lendületes és hazafias beszédet, visszapillantást vetvén a magyarok bejövételére stb. Ezután az iskolás gyermekek, fiúk, és lányok egyaránt tartottak hazafias szavaltokat, még pedig oly eredménnyel, hogy a német és magyar ajku gyermekek szavaltata között különbséget tenni nem lehetett. Ezek után elhangzott a gyermekek ajkairól a „Hazádnak rendületlenül légy híve oh magyar”, melybe belevégyült a jelen volt közönség hangja is. Vége D a l l m a n n József plebános intezett buzdító szavakat az iskolás gyermekekhez, melyek a jelen volt közönségre is nagyhatással voltak. Az ünnepély egyelőre befejezetett. De a népnépvárt a község lakosainak jelenlétében, ha valami akadály nem jön közebe f. hó 25-én vagyis Pünkösöd hétfőjén fog megtartani a zöldben, amely ünnepély tánczozal és tréfás játékokkal lesz egybekötve. A mint a jelek mutatják, B. Sárkány község lakossága, habár nemetajkuk született is, ragaszkodik hazájához és minden egyikezetét oda fordítja, hogy gyermekeit tisztességes hazafiaknak, leányait honleányoknak nevelhesse.

A sárbogárdi róm. kath. iskola f. hó 17-én tartotta meg milleniumi ünnepélyét, mely hogy igen sikerült, f. Ft. F o d o r F e r e n c z plebános érdeme. Az ünnepély a következő programmal ment végebe: reggel 1/9 órakor a tanuló a szent kereszt alatt éneklés mellett vonultak a templomba, hol hálaadó istenitisztelet tartott. Utána az iskola szépen felszített termében K e c k Géza főtanító szavaltata, majd az iskolás gyermekek szépen betanult énekei következtek. Délután kivonultak a zöldbe, hol sikerült népnépvárt folyt le. Az ünnep alkalmából egy utat elneveztek Árpád-utjának.

Városi és vidéki hírek.

— **Pünkösdi istenitiszteletek.** Holnap, pünkösöd első napján az ünnepélyes isteni tisztelet 8 órakor fog kezdődni a helybeli székesegyházban. A szt. misét a megyés püspök tartja, ugyszintén szt. beszédet is. A szent beszéd végeztével a bérmálás szentségét fogja kiszolgáltatni.

— **Vallásos főherczegnő.** Ma napság, midőn főként az ugynevezett „intelligens” nők tüntetni szeretnek a vallás iránt való közönyöségükkel, követendő példaként emlékeztünk meg Ottó főherczegnék Sopronban lakó bájos feleségéről, Mária Jozefa szász herczegnőről. Mint lapunknak egyik barátja írja, „az ájtatosság nyilvánításában a kir. herczegnő nem ismer határt. Már kora reggel, a mikor a Domonkos rendü templomban a harangok az első misére szólítják a híveket, kinyílik a Fejacsevics-palota egyik kapuja és abból egyszerű utcai toilletben kilép Mária Jozeta kir. herczegnő és sietve halad a templom felé, melynek első padsorában helyet foglal, misét hallgatni. És a mikor az első misét gyakran követi egy második, a szép herczegnő nem távozik a templomból előbb, míg a második misét nem hallgatta meg. Délután a kir. herczegasszony sétéja megint csak a palotától a Domonkosrendiek kolostoráig terjed, melynek gyönyörű kertjében igen jól érzi magát. Az esteli vespernyéről sem marad el a soprni Domonkosok e legelőkelőbb és talán legbuzgóbb híve.”

— **Gyászrovat.** Mint részvétellel értesülnök, a gróf Bathányi családot gyász érte; a család matronája, öz. gróf B a t h á n y i L á s z l ó n é, szül. Festetics Coelestina grófnő e hó 16-án, életének 82-ik évében, hosszas szenvedés után, végelgyengülésben jóbbletre szenderült. A boldogult hült tetemeit Budán a halottas háznál szentelték be és e hó 20-án Fejérmegyében, a polgári sírkertben örök nyugalomra tették.

— **Névnapi tisztelgés.** Szép ünnepélynek voltak tanni a helybeli ciszterczita rend társ házának falai, midőn ma délelőtti Ft. A l a g h y Dezső iskolaszéki elnök névünnepe alkalmából a helybeli polgári leányiskola és az összes elemi iskolák tanítói és tanítónői G ö b e l János György igazgató vezetése alatt, valamint a polgári leányiskola, és a belvárosi elemi leány- és finiskola 10 fő növendéke, mindannyi szép magyar ruhában nála megjelentek, hogy őt ez alkalommal szívélyesen üdvözölve, szeretetük és hálájuk adóját leróják. A tanítók nevében Göbel János György igazgató, a tanulók helyett pedig L a m b r e c h t Gyula és F i t t l e r Vilma elemi iskolai, G r i m m Sárolda pedig a polgári leányiskolai növendékek nevében mondtak szép beszédet.

— **Praktikum működés.** A nagy-perkátai kath. kör magtárt állítottat fel, honnan a községben levő gazdák részére gabonát ad kölcsön. Ezt az üdvös intézkedést jóváhagyás végett a belügyminiszterhez terjesztették fel.

— **Az orosz csár, mint magyar fejedelem.** Megleppő dolognak jöttünk nyomára a moszkvai csár-koronázás alkalmából egyik párizsi újságban. A „Petit Journal” keddi száma hosszabb tudósítást közölve Moszkvából. lenyomatja azt a beszéd formulárát, melylyel a metropolita a koronázási aktus után üdvözli a czárt. E megszólítás felsorolja a czár összes czimeit s ezek közt szerepel a nagyherczegi (grand-duc) czimek után a következő: prince de Hongrie, Magyarország fejedelme, illetőleg hercege. Ránk nézve, kik fogytékos ismeretekkel birunk az orosz czárok czimeit felől, megleppő hatással volt annak konstatálása, hogy a muszka czár a mi fejedelmünk. Hogy a mi királyunk mily alapon használja a jeruzsálemi király címet, azt tudjuk a történelemből. De hogy az orosz csár mikor volt Magyarország hercege vagy fejedelme, arról honi történetíróink — tudomásunk szerint — nem szolgáltatnak felvilágosítást. Érdekes lenne,

láció még most sem mer vásárolni, egyrészt a liszt kivétel pangása miatt, másrészt ama nézet tért foglalása következtében, hogy a vasut-hálózat és az olesó vizizutak létesítésével egy és mindenkorra elbucosztunk a 9-10 forintos buzaáraktól. Merő tévedés! Csaknem két év-tized óta folytonosan kitünő, jó és bő közép-termesűnk van nekünk és Amerikának. E köz-ben áremelkedésről szó nem lehetett. Hiába volna azonban ebből azt következtetni, hogy a nagy árakat mindörökké eltemették és hogy azok ezután tel nem támadhatnak. Az utolsó fagyos szent Orbán rakonczatlankodása, egy kis szárazság, a szemképződést tönkretévő perzselő hőség ugyancsak megingatná a lanyha-ságba vetett hitet és rövidesen eloszlának a pesszimizmust. Akkor azonban inkább marad-janak a mai árak és legyen termés.

*** Inségtarifák.** A ragadós tüdőlob követ-keztében megfogyatkozott marha állomány pótlásául beszerzett szarvasmarhák szállítása nézve, mint értesülünk, a kereskedelmi és föld-mivvelésügyi miniszterek egyetértőleg ez évre is kiterjesztették a mult évben engedélyezett szállítási kedvezményt. A kedvezményes: kocii km.-enkint 75 kr, egységként kocii és pályán-kint 2-2 frt. Kezelési illeték és 5% szállítási adó álló díjtétel ama szarvasmarha külde-ményekre érvényes, amelyek a m. kir. állam-vasutak vagy a pécs-barcsi vasut bármely állomásáról Albaúj-Torna, Árva, Bars, Gömör, Kis-Hont, Liptó, Nograd, Nyitra, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyének, továbbá Pozsony városának a ragadós tüdőlob folytán megfogyatkozott marha-állománya és végül Budapest székes főváros területén vagy környékén lakó gazdák, illetve majorosok marhaállományának pótlására szolgál és ezt igazolvánnyal bizonyítják.

*** Új megállóhely.** F. évi május hó else-jén a budapesti-pragerhoi-vonalon Szántód és Szemes közötti 118. sz. óránál Balaton-Földvár megnévezéssel személyforgalmi megállóhely nyitattott meg, melynél a nappal közlekedő 205., 206., 215. és 216. sz. személy-vonatok a nyári évad tartama alatt, azaz május hó elsejétől szeptember végéig, feltételesen egy-egy percze fognak megállani. E megálló-helyen menetjegyek nem adatnak ki és pod-gyász nem vétetik fel, hanem az illetékek után-fizeteskép a kalauzok által szedetnek be. Balaton-Földvár megállóhelyre a vonatok a következő időben érkeznek: Budapest felől Kanizsa felé: a 205. sz. vonat délelőtt 11 óra 6 perczkor, 215. sz. vonat délután 6 óra 20 perczkor, Kanizsa felől Budapest felé: a 216. sz. vonat déli 12 óra 25 perczkor, a 206. sz. vonat délután 4 óra 20 perczkor.

*** Tenyészállatkiállítás.** Szombaton 400 tenyészállat érkezett a kiállítási területre. Megjött a mezőhegyesi magyar gulya is, melyet a kocsiverseypálya közepén levő kará-mokban helyeztek el. A boszniai és herce-govinai marhák szintén megérkeztek s a 13 napi ut alig látszik meg rajtuk. Az okkupált tartományokból összesen 149 darab állat érke-zett s a rendkívül érdekes gyűjteménynek igen sok nézője akadt. Az apró fekete török szarvas-marhákat már ma eladták tulajdonosaik. Ez a boszniai és hercegovinai gyűjtemény azért is becses, mert ez teszi teljessé az ezredéves tenyész-szarvasmarhakiállítást, beáratván az őseredeti fajtaikat, melyekből a legfinnes fajok eredtek.

*** Vetőmagvak.** Vörös here. Csöndes üzlet, ama alacsony áron, melyeket a speku-láció megadna, a tulajdonosok készleteiket nem akarják elprédálni, hanem várakoznak. Luczernában nincs kínálat, de kereslet sincs. Takarmány répamagnak utánvételére oly jó kelendősége van, hogy a készletek jelenté-konyen megfogytak és a mi kül- és belföldön jövő idényre megmarad, vajmi csekélynek mond-ható. Muharmagnak szintén jó kelendősége van. A vörös lóhere árjegyzése 26-32 frt, luczerna 35-42 frt, búkköny 6-6.50 frt. Takarmány répamag oberdorfi 35 frt, vörös Mamuth 22 frt, olajbogyó alaku 22 frt, eckendorfi 22 frt.

VASUTI ÚJ MENETREND.

— Érvényes 1896. május 1-től. —

Budapestről — Székesfejervárra.

Gyorsvonat:	ind. 7:00 regg.	—	érk. 8:30 regg.
Postavonat:	" 7:10 "	—	" 9:16 "
Vegyesv.:	" 7:25 d. u.	—	" 8:27 d. u.
	" 7:35 "	—	" 8:40 "
Gyorsvonat:	" 7:45 este	—	" 9:11 "
Postavonat:	" 7:55 "	—	" 11:33 éjjel.

Székesfejervárról — Budapestre.

Postavonat:	ind. 4:24 regg.	—	érk. 6:29 regg.
"	" 6:15 "	—	" 8:25 d. e.
Gyorsvonat:	" 8:49 d. e.	—	" 10:10 d. e.
Vegyesvonat:	" 2:35 d. u.	—	" 4:32 d. u.
Postavonat:	" 6:08 este	—	" 8:12 este.
Gyorsvonat:	" 8:15 "	—	" 9:40 "

Székesfejervárról — Kanizsára.

Gyorsvonat:	ind. 8:40 regg.	—	érk. 11:45 d. e.
Postavonat:	" 9:26 "	—	" 1:39 d. u.
Vegyesvonat:	" 4:33 d. u.	—	" 8:55 este.
Gyorsvonat:	" 9:18 este	—	" 12:10 éjjel.
Postavonat:	" 11:43 éjjel	—	" 3:52 regg.

Kanizsáról — Székesfejervárra.

Postavonat:	ind. 12:15 éjjel	—	érk. 4:16 regg.
Gyorsvonat:	" 5:47 regg.	—	" 8:39 d. e.
Vegyesvonat:	" 10:00 d. u.	—	" 2:10 d. u.
Postavonat:	" 2:00 d. u.	—	" 6:00 d. u.
Gyorsvonat:	" 5:06 d. u.	—	" 8:00 este.

Fogorvos

Dr. Ritscher Zsigmond

a bécsi fogorvosi egyetemi-intézet volt fogorvosa.

Székesfejervár Sas-utca 7. sz.

Foghuzás érzéketlenítő szerrel.
Plombálás arany platini és cementtel.
Műfogak és fogsorok kaucuk vagy arany alapon.

Speciálista arany plombálásban.

Rendel reg. 8 órától este 6-ig.
Vásár- és ünnepnapokon is.

Ifj. FÜSTÉR IMRE

asztalos- és kárpitos butorraktára
Székesfejervár, iskola-utca 10.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közön-ség becses figyelmébe ajánlom újonnan beren-dezett dus választékú

● ● **kárpitos és asztalos butorraktáramat,** ● ● ● ●

hol minden e szakmába vágó munkák nagy választékban kaphatók a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, u. m.: háló, ebédlő, szalon, iroda és előszoba berendezések. Széjjel nyit-ható hotel, mely éjjel ágyak alkalmazható, magas divánok, ottománok, tükrök, képek és más itt fel nem sorolt asztalos- és kárpitos-munkák.

Különösen ajánlom figyelembe venni, hogy a megrendelt butoradarokot vagy átalakítások kézimunkák modorozása, régi butorok a saját műhelyemben és felügyeletem alatt készülnek; miért is minden nálam rendelt butorokért, illetve munkáért kezességet vállalok.

Rajzokkal, mintákkal és költségvetésekkel szivesen szolgálók. Vidéki megrendéseknél a czimre különösen vigyázni kérem.

52-48 Tisztelettel:
Ifj. FÜSTÉR IMRE.

FEHÉR A. ADOLF

bőr és cipő-felsőrészek gyári raktára
nagyban és kicsinyben
BUDAPEST,
VIII., kerepesi-ut 49.
Nagy raktár mindennemű

bőrök,
czipész-kellékek
és saját készítményű
cipő-felsőrészekből

Nagy képes árjegyzékom most jelent meg, melyet kívánatra bérmentve küldök, egyszersmind mindazon, a kiállítás alkalmával feljövendő czipész-és csizmadia-mester uraknak ajánlom bőrraktárom megtekintésére.

Megrendelések postán és vasuton csakis utánvétel mellett azonnal eszközöltetnek. 10-7

Székesfejervári színház.

! Holnap, vasárnap utolsó előadás!

A NAGY
Kiengesztelődési áldozat
a Golgothán.
Jézus szenvedése és halála.

Előadva a 30 tagból álló **Aliesch Ede** vezetése alatti ó-bajor passio-társaság által.

Helyárak: Földszinti és elsőemeleti páholy 3 frt 50 kr. — Másodemeleti páholy 2 frt 50 kr. — Elsőrendű zártszék 80 kr. — Másodrendű zártszék 60 kr. — Harmadrendű zártszék 50 kr. — Másodemeleti erkélyülés 40 kr. — Másodemeleti erkélyálló 20 kr. Földszinti állóhely 30. — Deák-katona- és gyermekjegy 20 kr. — Kázzati ülőhely 20 kr. Kázzati állóhely 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 9-12. d. u. 3-5. a színházi pénzt.

Fénstárnyítás 7, kezdete 8, vége 10 órakor.

MELOCCOPÉTER
BUDAPEST
VI. Dévai utca 21.

Itt mindenféle kárpitos és asztalos munkák végeznek és készítenek. Különösen ajánlom figyelembe venni, hogy a megrendelt butoradarokot vagy átalakítások kézimunkák modorozása, régi butorok a saját műhelyemben és felügyeletem alatt készülnek; miért is minden nálam rendelt butorokért, illetve munkáért kezességet vállalok.

Rajzokkal, mintákkal és költségvetésekkel szivesen szolgálók. Vidéki megrendéseknél a czimre különösen vigyázni kérem.

52-48 Tisztelettel:
Ifj. FÜSTÉR IMRE.

Nyomatott Szammer Imrénél, Székesfejervárott.